

BESLUT AV EFTA:s ÖVERVAKNINGSMYNDIGHET
nr 253/01/KOL
av den 8 augusti 2001
om kartan över stödområden och stödnivåer i Island (stöd nr 00-002)

EFTA:s ÖVERVAKNINGSMYNDIGHET HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ⁽¹⁾ särskilt artiklarna 61 till 63 i detta och protokoll 26 till detta,

med beaktande av avtalet mellan Efta-staterna om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol, ⁽²⁾ särskilt artikel 24 i detta och artikel 1 i protokoll 3 till detta,

med beaktande av övervakningsmyndighetens riktlinjer ⁽³⁾ för tillämpning och tolkning av artiklarna 61 och 62 i EES-avtalet,

efter att i enlighet med nämnda bestämmelser ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig ⁽⁴⁾, och

av följande skäl:

I. SAKFÖRHÅLLANDEN

1. Förfarande

Den 12 juli 2000 beslutade Eftas övervakningsmyndighet att inleda det formella granskningsförfarandet enligt artikel 1.2 i protokoll 3 till övervakningsavtalet med avseende på statligt regionalstöd i Island (karta över stödområden) ⁽⁵⁾. Beslutet fattades efter det att de isländska myndigheterna vid flera tillfällen hade erinrats om att övervakningsmyndigheten var tvungen att inleda ett förfarande om inte kartan över stödområden anmälades. Beslutet offentliggjordes den 21 december 2000 i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* ⁽⁶⁾. Berörda parter uppmanades att inom en månad från dagen för offentliggörandet inkomma med sina synpunkter på åtgärderna i fråga. Övervakningsmyndigheten har inte mottagit några synpunkter.

Genom en skrivelse från den isländska beskickningen vid Europeiska unionen av den 2 augusti 2000, mottagen och registrerad av övervakningsmyndigheten den 4 augusti 2000 (dok.nr. 00-5486-A), anmälde de isländska myndigheterna sitt förslag till regionalstödsområden i Island och de högsta tillåtna stödnivåerna. I skrivelsen hänvisades till artikel 1.3 i protokoll 3 till övervakningsavtalet.

Genom en skrivelse av den 27 mars 2001 (dok.nr. 01-2146-D) begärde övervakningsmyndigheten ytterligare statistiska uppgifter om kommunerna i Island, bland annat en detaljerad karta som visade kommunindelningen, totalt invånarantal och befolkningstätheten i varje kommun.

De isländska myndigheterna besvarade begäran om ytterligare uppgifter genom en skrivelse av den 23 maj 2001, mottagen och registrerad av övervakningsmyndigheten den 23 maj 2001 (dok.nr 01-3881-A). Skrivelsen innehöll tre handlingar: en tabell med statistiska uppgifter för varje kommun, en karta över kommunindelningen i Island (med regionalstödsområdena markerade) och en karta över kommuner med en befolkningstäthet som är lägre än 12,5 invånare/kvadratkilometer.

⁽¹⁾ Nedan kallat EES-avtalet.

⁽²⁾ Nedan kallat övervakningsavtalet.

⁽³⁾ Procedurregler och materiella regler inom området för statligt stöd (nedan kallade riktlinjerna för statligt stöd), antagna och utfärdade av Eftas övervakningsmyndighet den 19 januari 1994. Offentliggjorda i EGT L 231, 3.9.1994, och i EES-supplement 32 till denna samma dag. Riktlinjerna för statligt stöd ändrades senast den 23 maj 2001 (ännu inte offentliggjord).

⁽⁴⁾ EGT C 368, 21.12.2000, s. 12.

⁽⁵⁾ Beslut nr 135/00/KOL.

⁽⁶⁾ Se fotnot 4.

I en skrivelse av den 18 juni 2001 (dok.nr 01-4602-D) kom övervakningsmyndigheten överens med de isländska myndigheterna om att landet kan delas in i två områden, huvudstadsområdet runt Reykjavík respektive glesbygdsområdet. Det senare skulle vara berättigat till regionalstöd. Övervakningsmyndigheten godtog också att befolkningstätheten skulle vara det viktigaste kriteriet vid valet av stödområden. Övervakningsmyndigheten var dock inte övertygad om att huvudstadsområdet skulle avgränsas enligt valkretsar, vilket var den metod som de isländska myndigheterna valt i sin anmälan av den 2 augusti 2000. Med hänsyn till valkretsarnas geografiska storlek och folkmängd ansåg övervakningsmyndigheten det lämpligt att kommunindelningen användes för att avgränsa glesbygdsområdet från huvudstadsområdet. Övervakningsmyndigheten påpekade att uppgifterna om kommunerna (som lämnats i en skrivelse av den 23 maj 2001) visade att flera kommuner med hög befolkningstäthet (mer än 12,5 invånare/kvadratkilometer) inom pendelavstånd från Reykjavík hade tagits med i det föreslagna regionalstödsområdet. Därför föreslog övervakningsmyndigheten de isländska myndigheterna att de skulle ta bort några kommuner med hög befolkningstäthet belägna nära Reykjavík från förslaget till stödområden.

Genom en skrivelse av den 12 juli 2001 från den isländska beskickningen vid Europeiska unionen, mottagen och registrerad av övervakningsmyndigheten den 13 juli 2001 (dok.nr 01-5213-A), överlämnade de isländska myndigheterna kompletteringar till den tidigare anmälan av den 2 augusti 2000. De isländska myndigheterna lämnade också ytterligare statistiska och ekonomiska uppgifter om kommuner med en relativt hög befolkningstäthet runt huvudstadsområdet.

2. Bakgrund

Kartan över stödområden som gällde fram till slutet av 1999 godkändes den 28 augusti 1996 (7). Vid den tiden bodde 40,8 procent av den isländska befolkningen i stödområden. Den genomsnittliga befolkningstätheten i stödområden var 1,1 invånare/kvadratkilometer. Den godkända stödnivån var 17 procent nettobidragsekvivalent, med en justering uppåt på 10 procentenheter brutto för små och medelstora företag.

3. Kartans innehåll

3.1 Metod och befolkningsandel

Anmälan grundar sig på tre skrivelser från de isländska myndigheterna av den 2 augusti 2000, mottagen och registrerad av övervakningsmyndigheten den 4 augusti 2000 (dok.nr 00-5486-A), av den 23 maj 2001, mottagen och registrerad den 23 maj 2001 (dok.nr 01-3881-A), och den 12 juli 2001, mottagen och registrerad den 13 juli 2001 (dok.nr 01-5213-A).

I sin skrivelse av den 2 augusti 2000 föreslog de isländska myndigheterna att landet skulle delas in i två områden, huvudstadsområdet och glesbygdsområdet. De isländska myndigheterna föreslog att endast företag i glesbygdsområdet skulle kunna få regionalstöd enligt undantaget i artikel 61.3 c i EES-avtalet. Glesbygdsområdet skulle bestå av tre valkretsar på landsbygden: nordvästra valkretsen, nordöstra valkretsen och södra valkretsen. Det föreslagna regionalstödsområdet skulle omfatta 38,2 procent av Islands befolkning.

I en skrivelse av den 12 juli 2001 lämnade de isländska myndigheterna in en ändrad anmälan. De geografiska enheterna i den ändrade anmälan är nivå V enligt NUTS-klassificeringen (8) (kommuner). Fyra kommuner (Reykjanesbær, Sandgerðisbær, Gerðahreppur och Vatnsleysustrandarhreppur) hade tagits bort från det stödområde som föreslagits den 2 augusti 2000. Därigenom begränsades området till att omfatta 33,2 procent av befolkningen i landet.

Låg befolkningstäthet är det avgörande kriteriet för att bestämma stödområden. De isländska myndigheterna framhåller att befolkningstätheten i stödområdena är extremt låg, bara 0,92 invånare/kvadratkilometer. De isländska myndigheterna påpekar också att befolkningstrenden i områdena skiljer sig avsevärt från den i huvudstadsområdet. Stödområdena är också mer beroende av fiske och jordbruk.

Det föreslagna stödområdet har 93 812 invånare.

(7) Beslut nr 103/96/KOL.

(8) NUTS = nomenklaturen för statistiska territoriella enheter (Nomenclature of Territorial Statistical Units).

Huvudstadsområdet, som inte kan få regionalstöd, består av huvudstaden Reykjavík och de angränsande kommunerna Kópavogsbær, Seltjarnarneskaupstaður, Garðabær, Hafnarfjarðarkaupstaður, Bessastadahreppur, Mosfellsbær, Reykjanesbær, Sandgerðisbær, Gerðahreppur och Vatnsleysustrandahreppur. Huvudstadsområdet har 189 033 invånare, vilket motsvarar 66,8 procent av Islands totala befolkning.

3.2 Stödtak

De isländska myndigheterna har föreslagit ett allmänt stödtak på 17 procent bruttobidragsekvivalent för hela regionalstödsområdet. Ett tillägg för små och medelstora företag föreslås på 10 procentenheter brutto.

Stödnivåerna är desamma som i den godkända anmälan från 28 augusti 1996.

II. BEDÖMNING

1. Allmänna anmärkningar

Övervakningsmyndigheten noterar att de isländska myndigheterna inte hävdar att det finns något område i Island som är berättigat till regionalstöd enligt undantaget i artikel 61.3 a i EES-avtalet (eller något av de andra undantagen i artikel 61). Övervakningsmyndigheten har därför bedömt den föreslagna regionalstödskartan utifrån artikel 61.3 c i EES-avtalet och kapitel 25 (regler om regionalt stöd) i riktlinjerna för statligt stöd.

I kapitel 25.5.1 i riktlinjerna för statligt stöd sägs: "En Efta-stats regionalstödslista består dels av de regioner i Efta-staten som är berättigade till de aktuella undantagen, dels av de tak för stödnivåerna som gäller för nyinvesteringar eller för stöd till skapande av sysselsättning och som är tillåtna för var och en av regionerna".

Upprättandet av själva kartan utgör inte statligt stöd i den mening som avses i artikel 61.1 i EES-avtalet. Godkännandet av kartan innebär däremot att beviljande av stöd enligt regionalstödsordningarna blir tillåtet. Det innebär också att stödtaken enligt kartan kommer att gälla för dessa ordningar.

Skrivelserna av den 2 augusti 2000 (dok.nr 00-5486-A), 23 maj 2001 (dok.nr 01-3881-A) och 12 juli 2001 (dok.nr 01-5213-A) utgör tillsammans en fullständig anmälan och är grunden för övervakningsmyndighetens bedömning. Alltså måste Eftas övervakningsmyndighet bedöma huruvida undantaget i artikel 61.3 c i EES-avtalet är tillämpligt.

2. Metod och befolkningsandel

Enligt kapitel 25.3.16 i riktlinjerna för statligt stöd skall regionerna "motsvara nivå III i NUTS-klassificeringen eller, om det finns omständigheter som motiverar det, en annan sammanhållen geografisk enhet. Endast en typ av geografisk enhet får föreslås per Efta-stat". Regionerna måste också bilda sammanhängande områden.

Eftersom de valkretsar som de isländska myndigheterna föreslog i sin skrivelse av den 2 augusti 2000 är alltför stora för att utgöra en lämplig avgränsning mellan huvudstadsområdet och regionalstödsområdet, anser övervakningsmyndigheten att det är motiverat att använda kommunindelningen (NUTS nivå V) som avgränsning för regionalstödsområdet. Övervakningsmyndigheten noterar att de isländska myndigheterna bara har anmält en typ av geografisk enhet och att det föreslagna regionalstödsområdet bildar ett sammanhängande område.

I kapitel 25.3.17 i riktlinjerna för statligt stöd sägs: "Inom ramen för det tak som gäller för varje medlemsstat och som anges i punkt 12 kan undantaget ifråga tillämpas också på regioner med en befolkningstäthet som är lägre än 12,5 invånare per kvadratkilometer."

Övervakningsmyndigheten konstaterar att det föreslagna stödområdet har 93 812 invånare och att befolkningstätheten är 0,92 invånare per kvadratkilometer. Den föreslagna regionalstödskartan omfattar 33,2 procent av Islands befolkning.

Övervakningsmyndigheten finner att denna del av förslaget uppfyller villkoren i kapitel 25 i riktlinjerna för statligt stöd.

En översikt över de kommuner som omfattas av regionalstödskartan finns i bilaga I till detta beslut.

3. Stödtak

I kapitel 25.4.16 i riktlinjerna för statligt stöd sägs bland annat: "I regioner enligt artikel 61.3 c får taket för regionalstöd i allmänhet inte överstiga 20 % nettobidragsekvivalenter, utom i regioner med låg befolkningstäthet, där det får uppgå till 30 % nettobidragsekvivalenter".

I kapitel 25.4.20 sägs vidare: "De tak som anges i punkt 15–19 kan höjas med tillägg till små och medelstora företag, dvs. med 15 procentenheter brutto för regioner som omfattas av undantaget i artikel 61.3 a och med 10 procentenheter brutto för regioner som omfattas av undantaget i artikel 61.3 c. Det slutliga taket gäller för typberäkningsunderlaget för små och medelstora företag. Dessa tillägg till förmån för små och medelstora företag gäller inte företag inom transportsektorn."

De isländska myndigheterna har föreslagit ett generellt stödtak på 17 procent bruttobidragsekvivalenter, med ett tillägg på 10 procentenheter brutto för små och medelstora företag.

Övervakningsmyndigheten konstaterar därför att de högsta tillåtna stödnivåerna för regionalt investeringsstöd enligt de isländska myndigheternas förslag överensstämmer med riktlinjerna för statligt stöd och kan godkännas enligt undantaget i artikel 61.3 c i EES-avtalet.

Det föreslagna tillägget på 10 procentenheter brutto för små och medelstora företag är tillåtet enligt riktlinjerna för statligt stöd, men i nationell lagstiftning måste införas en definition av små och medelstora som är förenlig med den i kapitel 10.2 i riktlinjerna för statligt stöd.

De högsta tillåtna stödnivåerna i regionalstödskartan är kumulativa tak, det vill säga om en viss investering skall få stöd enligt mer än en stödordning, får den sammanlagda stödnivån för investeringen från olika stödordningar inte överstiga stödtaket i regionalstödskartan.

4. Beslutets tillämpningsområde och kumulering av stöd

Vad beträffar tillämpningsområdet för regionalstödskartan i Island bör det påpekas att nya planer på att bevilja eller ändra stöd för regionala ändamål inom kartans geografiska gränser och högsta tillåtna stödnivåer inte behöver motiveras ytterligare ur regional synpunkt. Detta befriar dock inte de isländska myndigheterna från skyldigheten att anmäla sådana planer i enlighet med artikel 1.3 i protokoll 3 till övervakningsavtalet.

Den särskilda anmälningsskyldigheten för vissa känsliga branscher (för närvarande varvs-, stål-, syntetfiber- och bilindustrin) fortsätter att gälla.

Regionalstödskartan får inte ritas om, annat än för att ta bort områden, förrän efter det att giltighetstiden löpt ut den 31 december 2006. Det är dock inte uteslutet att kartan får anpassas till ändrade omständigheter under giltighetstiden, under förutsättning att detta anmäls på förhand och godkänns av Eftas övervakningsmyndighet.

Detta beslut påverkar inte Eftas övervakningsmyndighets befogenheter att ompröva kartan i enlighet med artikel 1.1 i protokoll 3 till övervakningsavtalet. En sådan omprövning kan om nödvändigt ske innan giltighetstiden löpt ut.

5. Slutsats

Mot bakgrund av ovanstående finner övervakningsmyndigheten att den anmälda regionalstödskartan för tiden fram till slutet av 2006 uppfyller villkoren i riktlinjerna för statligt stöd (kapitel 25) för stöd enligt artikel 61.3 c i EES-avtalet, och att den därmed omfattas av undantaget i artikel 61.3 c i EES-avtalet. Övervakningsmyndigheten avslutar härmed det formella granskningsförfarandet med ett positivt beslut grundat på artikel 61.3 c i EES-avtalet.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

1. Regionalstödskartan för Island är förenlig med EES-avtalets goda funktion enligt artikel 61.3 c i EES-avtalet. Åtgärden får därmed genomföras.
2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 1.1 i protokoll 3 till övervakningsavtalet skall regionalstödskartan gälla från dagen för detta beslut till och med den 31 december 2006.
3. Detta beslut riktar sig till Island.

Utfärdat i Bryssel den 8 augusti 2001.

På Eftas övervakningsmyndighets vägnar

Knut ALMESTAD

Ordförande

BILAGA I

KOMMUNER I STÖDOMRÅDET

Nummer	Kommun
1606	Kjósarhreppur
2300	Grindavíkurkaupstaður
3000	Akraneskaupstaður
3501	Hvalfjarðarstrandarhreppur
3502	Skilmannahreppur
3503	Innri-Akraneshreppur
3504	Leirár- og Melahreppur
3506	Skorradalshreppur
3510	Borgarfjarðarsveit
3601	Hvítársíðuhreppur
3609	Borgarbyggð
3701	Kolbeinsstaðahreppur
3709	Eyrarsveit
3710	Helgafellsveit
3711	Stykkishólmsbær
3713	Eyja- og Miklaholtshreppur
3714	Snæfellsbær
3809	Saubæjarhreppur
3811	Dalabyggð
4100	Bolungarvíkurkaupstaður
4200	Ísafjarðarbær
4502	Reykhlólahreppur
4604	Tálknafjarðarhreppur
4607	Vesturbyggð
4803	Súðavíkurhreppur
4901	Árneshreppur
4902	Kaldrananeshreppur
4904	Hólmavíkurhreppur
4905	Kirkjubólshreppur
4908	Bæjarhreppur
4909	Broddaneshreppur

Nummer	Kommun
5000	Siglufjarðarkaupstaður
5200	Sveitarfélagið Skagafjörður
5508	Húnaþing vestra
5601	Áshreppur
5602	Sveinsstaðarhreppur
5603	Torfalækjarhreppur
5604	Blönduósbær
5605	Svínavatnshreppur
5606	Bólstaðarhlíðarhreppur
5607	Engihlíðarhreppur
5608	Vindhælishreppur
5609	Höfðahreppur
5610	Skagahreppur
5706	Akrahreppur
6000	Akureyrarkaupstaður
6100	Húsavíkurkaupstaður
6200	Ólafsfjarðarkaupstaður
6400	Dalvíkurbyggð
6501	Grímseyjarhreppur
6504	Hríseyjarhreppur
6506	Arnarneshreppur
6513	Eyjafjarðarsveit
6514	Hörgárbyggð
6601	Svalbarðsstrandarhreppur
6602	Grýtubakkahreppur
6604	Hálshreppur
6605	Ljósavatnshreppur
6606	Bárðdælahreppur
6607	Skútustaðahreppur
6608	Reykðælahreppur
6609	Aðaldælahreppur
6610	Reykjahreppur
6611	Tjörneshreppur

Nummer	Kommun
6701	Kelduneshreppur
6702	Öxarfjarðarhreppur
6705	Raufarhafnarhreppur
6706	Svalbarðshreppur
6707	Þórshafnarhreppur
7000	Seyðisfjarðarkaupstaður
7300	Fjarðabyggð
7501	Skeggiastadahreppur
7502	Vopnafjarðarhreppur
7505	Fljótsdalshreppur
7506	Fellahreppur
7509	Borgarfjarðarhreppur
7512	Norður-Hérað
7605	Mjóafjarðarhreppur
7610	Fáskrúðsfjarðarhreppur
7611	Búðahreppur
7612	Stöðvarhreppur
7613	Breiðdalshreppur
7617	Djúpavogshreppur
7618	Austur-Hérað
7708	Sveitarfélagið Hornafjörður
8000	Vestmannaeyjabær
8200	Sveitarfélagið Árborg
8508	Mýrdalshreppur
8509	Skaftárhreppur
8601	Austur-Eyjafjallahreppur
8602	Vestur-Eyjafjallahreppur
8603	Austur-Landeyjahreppur
8604	Vestur-Landeyjahreppur
8605	Fljótshlíðarhreppur
8606	Hvollhreppur
8607	Rangárvallahreppur
8610	Ásahreppur
8611	Djúpárhreppur

Nummer	Kommun
8612	Holta- og Landsveit
8701	Gaulverjabæjarhreppur
8706	Hraungerðishreppur
8707	Villingaholtshreppur
8708	Skeiðahreppur
8709	Gnúpverjahreppur
8710	Hrunamannahreppur
8711	Biskupstungnahreppur
8712	Laugardalshreppur
8714	Þingvallahreppur
8716	Hveragerðisbær
8717	Sveitarfélagið Ölfus
8719	Grímsnes- og Grafningshreppur
9999	Almenningur